

EVA Manifest 2004

Soevereiniteit, Sociale Rechtvaardigheid, Subsidiariteit

Naar een Europa van diversiteit

(1) Onze campagne voor deze verkiezingen is gericht op een betere vertegenwoordiging van onze regio's in Europa. We gaan daarbij op twee fronten te werk. Onze afgevaardigden zetten zich in voor een radicaal en progressief beleid. Wij streven naar betere sociale omstandigheden, naar een betere kwaliteit van het leven en naar een eerlijke verdeling van de rijkdom. Verder zien wij het beginsel van duurzame ontwikkeling als het middel bij uitstek om de kwaliteit van het menselijk leven te verbeteren in een schoon milieu. Onze ideologie strookt met de wens van velen om zowel voor de huidige als voor toekomstige generaties een betere wereld op te bouwen. Vanwege de huidige grondwettelijke status van onze regio's echter zijn wij in Europa minder goed vertegenwoordigd dan andere landen. Er is daarom een reëel risico dat we het nakijken hebben wanneer Europa cruciale besluiten neemt die ook voor onze eigen toekomst van belang zijn. Hiermee wordt de democratie tekort gedaan, en daarom streven wij naar hervorming. Dit verklaart bovendien onze nationale en regionale aanpak in de strijd voor behoorlijke vertegenwoordiging van de statenloze naties van Europa op alle overheidsniveaus.

(2) Het tijdperk van de natiestaat is voorbij. Wij kunnen echter niet aanvaarden dat die natiestaat wordt vervangen door een monolithische EU waarin de macht is geconcentreerd bij de grote lidstaten. Dat is vanuit het perspectief van de statenloze naties en de kleinere Europese landen immers even ondemocratisch als het voorgaande stelsel. We staan nu voor de uitdaging de participatie van alle volkeren in het politieke proces verder te verbreden. Parlementen met recht van zelfbestuur en politieke instellingen met gedelegeerde bevoegdheden vormen de natuurlijke uitvalsbasis voor onze kruistocht. Zij worden aangedreven door een nieuw enthousiasme en zelfvertrouwen, en bruisen van geestdrift om nieuwe initiatieven te ontplooiën en de verantwoordelijkheid voor onze toekomst op zich te nemen.

(3) De Europese Vrije Alliantie – Democratische Partij van de Europese Volkeren komt al tientallen jaren op voor de rechten van kleine en statenloze naties. Onze zaak is door haar democratische legitimiteit niet tegen te houden. Als we onze historische rechten echter ten volle willen uitoefenen en de economie van onze landen willen verbeteren, dan zullen we op Europees niveau volwaardig vertegenwoordigd moeten zijn. Binnen de EU-instellingen hebben we onze aanwezigheid inmiddels doen gelden. Ons vermogen om de statenloze volkeren van Europa optimaal te bedienen is echter afhankelijk van onze politieke slagvaardigheid, en die is op haar beurt uiteraard afhankelijk van de steun van de kiezers. Geen van de andere grote Europese politieke partijen (conservatieven, socialisten en liberalen) komt op voor de statenloze naties van Europa; integendeel,

zij willen de invloed van onze naties in Europa marginaliseren. Daar kunnen we geen genoegen mee nemen.

(4) Onder de vlag van de Europese Vrije Alliantie scharen zich statenloze naties en territoriale entiteiten met een sterke identiteit die hun stem in Europa willen laten horen. Onze leden zijn: *Bloque Nacionalista Galego, Esquerra Republicana de Catalunya, Eusko Alkartasuna, Fryske Nasjonale Partij, Libertà Emiliana-Nazione Emilia, Liga Fronte Veneto, Ligue Savoisiennne, Mebbyon Kernow, Mouvement Région Savoie, Partei der Deutschsprachigen Belgier, Partido Andalucista, Partit Occitan, Partito Sardo d'Azione, Partitu di a Nazione Corsa (PNC), Plaid Cymru, Rainbow-Vinozhito, Scottish National Party, Silesian Autonomy Movement (Ruch Autonomii Slaska), Slovenska Skupnost, Spirit, Union Démocratique Bretonne, Union du Peuple Alsacien, Union für Südtirol, Union Valdôtaine en Unitat Catalana.*

(Partijen met waarnemerstatus: Partido Nacionalista Vasco, Partit Socialista de Mallorca-Entesa Nacionalista, Moravian Democratic Party, Transylvanian Party, Hungarian Federalist Party, Lithuanian Polish People's Party en Chunta Aragonesista)

(5) Tijdens de zittingsperiode 1999-2004 hebben onze negen EP-leden (uit Schotland, Wales, Vlaanderen, Baskenland, Galicië, Catalonië en Andalusië) zich sterk gemaakt in het Europees Parlement. Onze alliantie met De Groenen is de op drie na grootste fractie in het Parlement.

(6) Met uw steun zullen wij in het Europees Parlement blijven strijden voor de onderstaande cruciale doelstellingen:

(a)- De instellingen van de EU moeten eenvoudiger en democratischer worden gemaakt aan de hand van een tweekamerstelsel: het Europees Parlement (bestaande uit politieke partijen) en een Senaat van de Volkeren (een nieuwe kamer waarin staten, statenloze naties, volkeren, regio's en andere entiteiten zijn vertegenwoordigd die het tijd vinden dat zij hun eigen zaken in Europa gaan behartigen). Deze Senaat zou, als opvolger van de Raad, wetgevingsbevoegdheid hebben met medebeslissingsrecht van het Europees Parlement. Het Parlement zou de Commissie benoemen en het recht voorbehouden een afzettingsprocedure aan te spannen. Aan de hand van deze structuur zou het proces van interne uitbreiding door middel van zelfbeschikking gestalte kunnen krijgen. De Europese Vrije Alliantie is voorstander van volwaardige participatie van overheden met zelfbestuur in de Raad van ministers. Onze regio's zouden ook rechtstreekse toegang moeten hebben tot het Hof van Justitie.

(b)- Constitutioneel pluralisme. De verschillende overheden dienen op hun respectieve niveaus (EU, staten, landen met zelfbestuur, steden etc.) verschillende bevoegdheden te hebben, maar moeten op gelijke voet kunnen samenwerken in een niet-hiërarchische structuur. Dit zou leiden tot een bestuurlijk netwerk in de vorm van een confederatie van volkeren.

(c)- Alle afgevaardigden in het Europees Parlement hebben het recht te spreken in hun eigen taal.

(d)- De zeggenschap over en het beheer van de structuurfondsen dient in handen van de regio's te worden geplaatst.

(e)- Het moet mogelijk zijn in alle vrijheid interregionale en grensoverschrijdende vormen van samenwerking te ontwikkelen die niet zijn onderworpen aan toezicht van de staten. Ontwikkeling van de Euregio's.

(f)- Al het beleid van de EU moet gestoeld zijn op zorg voor het sociale welzijn van haar burgers. De economie moet worden geleid op een manier die voor dit sociale welbevinden bevorderlijk is. De Europese Vrije Alliantie hecht aan het behoud van de verzorgingsstaat en acht het noodzakelijk dat de EU minimumnormen invoert voor sociale rechten, bijvoorbeeld voor het universeel recht op behoorlijke huisvesting en voor een minimumloon.

(g)- Volledige werkgelegenheid en herstel van de rechten van arbeiders, die immers zijn aangetast door het neoliberalisme dat zich inmiddels uitstrekt van Thatcher tot Blair-Berlusconi-Aznar.

(h)- Gelijke rechten en beëindiging van discriminatie op grond van ras, geslacht of seksuele geaardheid.

(i)- Een radicale omwenteling binnen het GLB. Het leeuwendeel van de EU-begroting wordt opgeslokt door grootschalige landbouwproducenten. De EU-gelden zouden juist ten goede moeten komen aan kleine producenten, gezinsbedrijven en visserijgemeenschappen, zodat de vitaliteit en de toekomst van plattelandsgemeenschappen gewaarborgd kan worden. Dit zou zeer bevorderlijk zijn voor de duurzame en extensieve landbouw en daarmee ook de huidige bedreigingen van de voedselkwaliteit kunnen wegnemen.

(j)- Ten behoeve van de bescherming van het milieu steunen wij de toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt. Wat betreft de watervoorziening ligt de toekomst in de rationalisering van het watergebruik, zodanig dat verstoring van de natuurlijke aanvoer van deze cruciale hulpbron wordt vermeden. Het is ook tijd om definitief een punt te zetten achter kernenergie. Dit is immers een gevaarlijke vorm van energie, waarvan de totstandkoming en verspreiding bovendien sterk gecentraliseerd zijn. Investerings in hernieuwbare energiebronnen komen het milieu ten goede en geven plaatselijke economieën meer zeggenschap over hun eigen hulpbronnen.

(k)- Wij zijn voorstander van een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU. Veiligheid, defensie en diplomatie moeten worden verenigd in één EU-instantie die zich inzet voor een multipolaire wereld en tegen oorlog.

(l)- Wij zijn eveneens voorstander van een vredeshandhavende rol voor de Europese Unie ingeval er zich conflicten voordoen op haar grondgebied.

(m)- Wij pleiten voor meer transparantie en openheid in de wijze waarop de EU te werk gaat, en vinden dat onderzocht moet worden of we een participatieve democratie kunnen bevorderen waarin de burger meer inspraak heeft in de Europese politiek. Als eerste stap in die richting moet de informatie-output van de EU transparanter worden gemaakt (informatietransparantie).

(7) Onze visie is er een van een harmonieus Europa, bestaande uit diverse volkeren die samenwerken en elkaar aldus wederzijds ondersteunen. We streven ernaar onze rijke diversiteit te behouden en tegelijkertijd te profiteren van de meerwaarde van voortschrijdende eenwording. Het politieke instrument dat ons daarvoor ter beschikking staat is subsidiariteit, waarmee we de besluitvorming dichter bij de burger kunnen brengen. Er is behoefte aan een eerlijke en flexibele verdeling van de verantwoordelijkheden, onder het vaandel van een gedeelte soevereiniteit. Voor de toekomst zullen we een systeem moeten opzetten vol dwarsverbanden, waarin iedereen zijn stem kan laten horen. Wij zijn voorstander van doelmatige en op samenwerking gestoelde bilaterale betrekkingen tussen de EU en staten en entiteiten met zelfbestuur, onder eerbiediging van het beginsel van zelfbeschikking.

(8) Het standpunt van de Europese Vrije Alliantie over al deze vraagstukken staat tot in detail verwoord in een reeks documenten, manifesten en verklaringen (Bastia, Brussel). De Europese burgers hebben het recht over hun eigen toekomst te beschikken en in een vreedzame, democratische en pluriforme maatschappij te leven; onze prioriteit is dan ook dat recht te verdedigen. We zouden heel graag van u horen hoe u over onze inspanningen denkt.

I – Het Europa van diversiteit (een multicultureel Europa van volkeren, talen en identiteiten)

(9) De Europese Unie dient de realiteit van territoriale entiteiten met politieke en wetgevende bevoegdheden te integreren in haar institutionele kader. Het "staat-zijn" kan niet de enige voorwaarde zijn voor erkenning als politieke vertegenwoordiging op Europees niveau. Het uitbreidingsproces met meer dan tien nieuwe tot de Unie toetredende lidstaten, voornamelijk kleine landen, zal deze tegenstrijdigheid verder versterken. Als de enige garantie voor politieke aanwezigheid op Europees niveau is gelegen in het "staat-zijn", bestaat de enige mogelijkheid voor statenloze naties om te worden erkend op Europees niveau erin een onafhankelijke staat te worden binnen het kader van de Europese Unie.

(10) De Europese Unie moet "eenheid in verscheidenheid" erkennen en in praktijk brengen. Zij moet de realiteit van haar diverse volkeren eerbiedigen, in het bijzonder de statenloze naties en regio's die hun eigen talen, geschiedenis, economische en sociale kenmerken en politieke aspiraties hebben. De Europese Unie moet de nog steeds heersende jacobijnse mentaliteit en praktijken van de staten in de Europese politieke arena overwinnen.

(11) Bredere erkenning van de taalverscheidenheid van de statenloze naties en regio's is van essentieel belang om andere dan de officiële staatstalen volledig te kunnen eerbiedigen. In wezen betekent dit aanvaarding door de EU van de diverse door de lidstaten en hun interne naties en regio's officieel erkende talen op hetzelfde niveau als EU-talen. Ook moet in het beleid van de EU de culturele verscheidenheid van televisie en radio in de statenloze naties geëerbiedigd worden.

II - Burger, het woord is aan u! **(democratie, sociale dimensie, rechten)**

Versterking van de democratie

(12) Wij zijn hartstochtelijk pleitbezorger van de parlementaire democratie, die de middelen moet bieden waarmee het complete scala van opvattingen binnen onze samenleving tot uiting kan komen. Via het algemeen stemrecht en bij geheime stemming moeten de burgers de mogelijkheid hebben om personen te kiezen die hen als wettige afgevaardigden binnen de wetgevende macht vertegenwoordigen.

(13) Iedere vorm van agressie of geweld als middel om waarden op te leggen aan anderen is voor ons onaanvaardbaar. Wij zijn daarentegen actief voorstander van vreedzame middelen voor het oplossen van conflicten.

Nieuwe vormen van participatie door de burgers

(14) Desalniettemin kent het klassieke democratische systeem tekortkomingen die vaak leiden tot beperkingen van de participatie en de vrijheid van meningsuiting van de burgers. Wij stellen daarom voor de democratische participatie te bevorderen aan de hand van de volgende maatregelen:

1-Stimulering van directe vormen van participatie (bijvoorbeeld via referenda, volksvergaderingen en dergelijke), naast het verkiezen van vertegenwoordigers in wetgevingsinstanties.

2-Bevordering van de betrokkenheid van burgers op alle niveaus, en niet alleen in verkiezingstijd.

3-Ontwikkeling van onderwijsstelsels die het engagement van burgers met openbare aangelegenheden versterken.

4-Beteugeling van de activiteiten van actiegroepen en lobby's, wier economische motieven immers kunnen indruisen tegen het mandaat dat de burgers hebben verstrekt.

5-Garanties dat de media, en met name die welke in particuliere handen zijn, de pluriforme aard van de samenleving erkennen en weerspiegelen.

6-Bevordering van kiesstelsels die de betrokkenheid vergroten en ervoor zorgen dat de parlementen een zo waarheidsgetrouw mogelijke afspiegeling vormen van de samenleving.

7-Rechtstreekse toegang tot informatie voor alle burgerinitiatieven in het kader van Europese debatten.

8-Erkenning van het belang van NGO's, organisaties en het maatschappelijk middenveld bij het voorbereiden van wetgeving.

Tegen discriminatie

(15) We zullen actief en oprecht campagne voeren om de rechten van de burgers te beschermen en te voorkomen dat zij worden gediscrimineerd op grond van geslacht, ras, etnische afkomst, religieuze overtuiging, mening, seksuele geaardheid, geografische herkomst of op welke andere grond dan ook. Wij zullen streven naar meer verdraagzaamheid en naar volledige eerbiediging van de

mensenrechten. Essentieel onderdeel van dat streven is eerbiediging van de historische rechten van minderheden en naties.

Het Europees Sociaal Model

(16) Het Europees Sociaal Model moet worden versterkt als hoeksteen van het Europees maatschappelijk model dat uitgaat van solidariteit: volledige werkgelegenheid met hoogwaardige banen in een gezonde en veilige werkomgeving, en met toegang tot universele publieke diensten. In dit model wordt gestreefd naar een evenwicht tussen dynamische en ecologisch duurzame economische ontwikkeling, volledige werkgelegenheid, sociale bescherming en sociale rechtvaardigheid, zoals overeengekomen in Lissabon en Göteborg, alsmede naar gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Streven naar een Sociaal Stabiliteitspact

(17) Als we volledige en hoogwaardige werkgelegenheid willen bereiken en een hoog niveau van sociale bescherming en sociale veiligheid willen bieden, en deze zaken niet alleen met de mond willen belijden, dan zullen er op Europees niveau bindende kwalitatieve en kwantitatieve streefdoelen moeten worden vastgesteld. Het Sociaal Stabiliteitspact – een pact voor volledige werkgelegenheid, sociale voorzieningen, sociale gelijkheid en ecologische duurzaamheid, dat in combinatie met de zogeheten coördinatiemethode moet worden ingevoerd – kan daarin voorzien. Wij steunen het voorstel om in het Sociaal Stabiliteitspact per land een minimumnorm op te nemen voor het percentage van het BBP dat aan welzijn en sociale voorzieningen moet worden besteed.

Streven naar een vreedzame wereld

(18) Wij zijn voorstander van een alternatieve vorm van globalisering, die het ons mogelijk maakt een meer eensgezinde en actieve rol te spelen bij het oplossen van gewapende conflicten binnen en buiten Europa. Het feit dat miljoenen mensen zijn achtergesteld is olie op het vuur van de vele brandhaarden in de wereld.

(19) De preventie van conflicten en de vestiging van blijvende vrede vereisen zowel duurzame ontwikkeling als een beter evenwicht in de wereldhandel. De EU moet bij de WTO-onderhandelingen de zijde kiezen van de mensen in de ontwikkelingslanden.

(20) Verder zou op Europees niveau een bindende gedragscode moeten worden ingevoerd voor de handel in wapens en de exploitatie van natuurlijke hulpbronnen door multinationale ondernemingen. Een dergelijke gedragscode zou een mijlpaal zijn op de weg naar een meer rechtvaardige en vreedzame wereld.

(21) Het uitbannen van de armoede dient de eerste paar jaar van dit millennium absolute prioriteit te krijgen.

III – Streven naar een Europese Grondwet

Op weg naar een Europa van Volkeren en Naties

(22) De Europese Unie is sinds haar oprichting altijd gebaseerd geweest op de lidstaten, die buitengewoon terughoudend zijn in het overdragen van soevereiniteit aan politieke instellingen op Europees niveau. Daar komt nog bij dat de lidstaten sterk uiteenlopen wat betreft omvang en inwonersaantal, hetgeen hun onderlinge coördinatie niet ten goede komt.

(23) Overheden op een niveau onder dat van de nationale regering zijn altijd verwezen naar de zijlijn, vanwaar zij slechts kunnen toekijken en hun stem nauwelijks wordt gehoord.

(24) Wij willen echter een Europa van Volkeren en Naties bewerkstelligen, waarin iedere organische gemeenschap een bouwsteen vormt in het Europese integratieproces, op basis van volledige erkenning van hun gezamenlijke historische rechten en met interne structuren die pas worden aangenomen nadat deze gemeenschappen hun recht op zelfbeschikking hebben kunnen uitoefenen. Op deze manier zullen deze collectieve rechten worden veiliggesteld.

(25) De DPEV-EFA beschouwt het huidige proces van Europese eenwording als ontoereikend. Desalniettemin streven wij ernaar om vanuit de bestaande instellingen onze invloed aan te wenden, te participeren en gebruik te maken van de kansen die zich aandienen om de Europese Unie in de gewenste richting te manoeuvreren.

(26) Onze prioriteit is de verschillende volkeren een doorslaggevende stem te geven in de Europese integratie en het democratisch tekort van de instellingen te bestrijden door:

- * de rol van de interne naties en regio's binnen de instellingen te versterken en te verbeteren, en ervoor te pleiten dat zij ook op het niveau van de Raad worden vertegenwoordigd;
- * strikte toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, in die zin dat wat door een lagere instantie kan worden gedaan niet door een hogere instantie moet worden overgenomen;
- * op alle mogelijke manieren de interregionale en grensoverschrijdende samenwerking tussen de verschillende landen van de Unie te bevorderen, wier grenzen immers historisch zijn bepaald en dus niet noodzakelijkerwijs recht doen aan de natuurlijke, economische en culturele banden van hun bevolking;
- * in de gehele Unie een uniform systeem in te voeren voor de verkiezingen voor het Europees Parlement, waarin de beginselen van evenredigheid en rechtstreekse vertegenwoordiging van volkeren en naties zijn gewaarborgd.

Streven naar een Europese Grondwet

(27) De Europese Vrije Alliantie is voorstander van een Grondwet voor de Europese Unie. Een dergelijke Grondwet is van essentieel belang om de burgers te verzekeren van een democratische en transparante vorm van zelfbestuur binnen de Unie, met eerbiediging van de mensenrechten (inclusief het recht op

zelfbeschikking) en van het subsidiariteitsbeginsel, en met de waarborg dat de besluitvorming zo dicht mogelijk plaatsvindt bij de burgers waarop zij betrekking heeft.

(28) Vanuit democratisch oogpunt is de ontwerpgrondwet zoals die door de Europese Conventie is voorgelegd een wezenlijke verbetering ten opzichte van de warboel van verdragen waarin de Unie en haar bevoegdheden momenteel zijn vastgelegd. Wij zijn met name te spreken over de opname van het Handvest van de grondrechten als integraal onderdeel van de Grondwet. Door de tekst van de Conventie niet aan te nemen heeft de Intergouvernementele Conferentie een belangrijke kans voorbij laten gaan om de Unie van een zinniger structuur te voorzien.

(29) Ook de ontwerpgrondwet kent echter tekortkomingen, en dat was ook niet te vermijden. Statenloze naties, zelfs die met een verregaande vorm van zelfbestuur binnen bestaande lidstaten, hadden amper de mogelijkheid hun stem in de Conventie te laten horen. Dit komt dan ook tot uiting in de output van de Conventie, en verscheidene partijen binnen onze politieke bloedgroep treden de daaruit voortvloeiende problemen nu tegemoet op een wijze die recht doet aan hun eigen cruciale lokale en nationale belangen.

IV – Een veiligere planeet voor onze kinderen

(30) Duurzaamheid is het kernpunt in de doelstellingen van onze fractie, zowel op het gebied van cultuur en taal als op milieugebied. Wij willen duurzame gemeenschappen opbouwen in een duurzaam Europa.

(31) Onze fractie is actief geweest op een groot aantal deelterreinen van het milieubeleid, bijvoorbeeld de campagne voor GGO-vrije regio's en zones, en strenge wetgeving voor etikettering en traceerbaarheid. Bijna 90% van de Europese bevolking is tegen GGO's. Dit is dus niet slechts een kwestie van voedselveiligheid. Het gaat ook om het democratische recht om te kunnen kiezen wat we eten en de opvatting dat de rechten van mensen belangrijker zijn dan het maken van winst. Wij ondersteunen duurzame landbouw en wij willen onze boeren in staat stellen de beste producten te leveren om lokale markten te steunen. Wij zetten ons in voor een duurzame ontwikkeling, waarbij de huidige generaties in hun behoeften kunnen voorzien zonder de mogelijkheden voor toekomstige generaties om hetzelfde te doen, te schaden.

(32) Bestrijding van de klimaatverandering is een concreet voorbeeld van Europees leiderschap geworden. Naast de gevolgen voor de toekomst van het Europese energie- en vervoersbeleid, heeft de campagne tegen de opwarming van de aarde bredere politieke implicaties. Zo leidde het feit dat de Amerikaanse economie zeer afhankelijk is van fossiele brandstoffen ertoe dat controle over energiebronnen, met name olievelden, een belangrijke factor werd bij de militaire aanval van de Verenigde Staten op Irak. Europa blijft vooroplopen bij de tenuitvoerlegging van het Protocol van Kyoto zonder de Verenigde Staten, de grootste bron van CO₂-uitstoot, die geweigerd hebben het protocol te ondertekenen.

(33) Op het punt van de kernenergie (Euratom) was onze fractie in het Parlement de enige politieke groepering met een eendrachtig en eenduidig standpunt tegen kernenergie. Wij willen kernenergie op Europees niveau geleidelijk afschaffen. Energiebesparing, hernieuwbare energiebronnen en efficiënt energiegebruik zijn de toekomst voor de Europese samenleving.

(34) Meer dan 1,2 miljard mensen op aarde moeten overleven met minder dan één euro per dag, daarom zetten wij ons in voor het behalen van de acht millenniumdoelstellingen van de VN en nakoming van de verplichtingen die in Johannesburg zijn aangegaan. Bestrijding van armoede en honger, algemene beschikbaarheid van basisonderwijs, "empowerment" van vrouwen en toegankelijke gezondheidszorg zijn van essentieel belang voor het bereiken van vrede en rechtvaardigheid.